

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 22/00, 102/09 и 54/10), члана 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 61/06) и члана 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2010. ГОДИНУ И ПОСТИЗБОРНОГ
ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА – ОПШТИ ИЗБОРИ 2010.
СРПСКЕ НАПРЕДНЕ СТРАНКЕ**

Број: 03-07-6-475/11
Сарајево, 27. јуни 2012. године

САДРЖАЈ:

МИШЉЕЊЕ	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ	5
Предмет ревизије	5
Циљ ревизије	5
Обим ревизије	5
4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	5
5.1. НАЛАЗИ	5
5.2. ПРЕПОРУКЕ	9

МИШЉЕЊЕ

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је ревизију финансијских извјештаја Српске напредне странке и то: годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Опшних избора одржаних у октобру 2010. године.

Руководство странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола.

Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо обавили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранције да је странка поступала у складу са Законом о финансирању политичких странака и чланом 15.10 Изборног закона БиХ.

Ревизија је на основу узорка испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Утврдили смо да Српска напредна странка у извјештајном периоду није поступила у складу са одредбама члана 6. и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештај указује да је Српска напредна странка у 2010. години поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и члана 15.10 Изборног закона БиХ.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је ревизију финансијских извјештаја Српске напредне странке и то: годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општинских избора, одржаних у октобру 2010. године.

Ревизија је предузета у складу са чланом 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака, чланом 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Српска напредна странка остварила је укупне приходе у износу од 95.918,89 КМ, чија структура је дата у сљедећој табели:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у укуп.прих. %
1	Чланарина	8.270,00	8,62%
2	Прилози физичких лица	75.939,25	79,17%
3	Прилози правних лица	250,00	0,26%
4	Приходи од имовине	0,00	0,00%
5	Приходи од пр.лица	535,00	0,56%
6	Приходи од поклона	0,00	0,00%
7	Приходи из буџета	10.924,64	11,39%
	Остали приходи	0,00	0,00%
	Укупни приходи:	95.918,89	100,00%

У годишњем финансијском извјештају Српска напредна странка исказала је укупне расходе у износу од 100.687,87 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Српска напредна странка. Скраћени назив странке је СНС. Дана 18.07.2009. године, политичка странка је уписана у регистар Основног суда у Бањалуци, број: Рп-1/07, под називом: “Српска народна радикална странка Републике Српске“. Рјешењем о упису промјена у регистар суда, број: Рп-1/07 од дана 19.03.2009. године, промјењен је назив странке у “Српска напредна странка“, док је рјешењем број: Рп-1/07 од 03.06.2010. године у регистар суда као лице за заступање и представљање Српске напредне странке уписан Адам Шукало, председник.

Сједиште политичке странке је у Бањалуци, улица Јована Дучића бр. 40¹.

За заступање странке овлаштен је Адам Шукало, председник.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2010. годину је Љубиша Алаџић.

¹ Дана 11.04.2012. године СНС је доставила обавјештење о промјени адресе сједишта странке за пријем поште (Ивана Фрање Јукића 11/лок. 6) .

Према подацима из финансијског извјештаја за 2010. годину, Српска напредна странка нема ниже нивое организовања².

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су годишњи финансијски извјештај за 2010. годину и постизборни финансијски извјештај – Општи избори 2010. године Српске напредне странке.

Циљ ревизије је да ревизору омогући да изрази мишљење о томе да ли је Српска напредна странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

Обим ревизије финансијских извјештаја Српске напредне странке обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на прилоге физичких лица, приходе из буџета и трошкове кампање.

4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је обавила преглед годишњег финансијског извјештаја Српске напредне странке 2008. годину, након чега је издат извјештај о прегледу са мишљем ревизора, налазима ревизије и препорукама.

Након извршене ревизије за 2009. годину, Служба за ревизију је издала Извјештај о ревизији годишњег финансијског извјештаја Српске напредне странке са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама да странка треба поступати у складу са одредбама члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2010. годину, утврђено је да Српска напредна странка није испоштовала препоруке из Извјештаја о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2009. годину, односно и даље поступа супротно одредбама члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

а) Ревизијом је утврђено да је Српска напредна странка прекршила одредбе члана 6. Закона о финансирању политичких странака.

На основу документације која је достављена уз анонимну пријаву³, утврђено је да је Српска напредна странка примила средства–донације у укупном износу од 9.811,10 КМ⁴.

² У току обављања ревизије овлаштено лице за финансијске извјештаје је дало изјаву у којој је наведено да је закључно са 31.12.2010. године формирано 37 општинских одбора СНС.

³ Анонимна пријава достављена дана 02.08.2010. године, број: 03-07-6-3347/10.

⁴ Налог благајни бр. 2/2010 од 14.02.2010. године – уплата у износу од 3.982,10 КМ (2.000,00 EUR) и Налог благајни бр. 3/2010 у износу од 5.829,00 КМ (3.000,00 EUR).

Увидом у налог благајни бр. 2/2010 од 14.02.2010. године и налог благајни бр. 3/2010 од 19.04.2010. године, није утврђен идентитет физичког или правног лица које је дало прилог странци јер је на налозима наведено да су средства Донације-Нови Сад.

Странка ове прилоге није евидентирала у својим пословним књигама, нити исказала у годишњем финансијском извјештају политичких странака, чиме је прекршила одредбе члана 6. Закона о финансирању политичких странака.

б) Ревизијом је утврђено да је Српска напредна странка прекршила одредбе члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Српска напредна странка не располаже комплетном финансијском документацијом за 2010. годину, тј. не посједује комплетне изводе из пословних књига (аналитичке картице), нити спецификације за наплаћену чланарину.

У поступку ревизије, Служби за ревизију је предочен бруто биланс за период 01.01.-31.12.2010. годину, годишњи (завршни) обрачун за 2010. годину, изводи са трансакцијског рачуна, као и благајнички дневници-извјештаји за период 01.05.2010. – 15.12.2010. године.

Служба за ревизију је током обављања ревизије финансијских извјештаја користила екстерне изворе информација, односно податке о трансакцијским рачунима странке из Јединственог регистра трансакцијских рачуна у Централној банци БиХ и податке Пореске управе Републике Српске о јединственим идентификационим бројевима правних лица. На основу прикупљених података утврђено је да Српска напредна странка има отворен један трансакцијски рачун, односно један јединствени идентификациони број.

На основу обављене ревизије финансијских извјештаја за 2010. годину утврђено је да Српска напредна странка није водила евиденције о својим приходима и расходима и није обрасце годишњег финансијског извјештаја попунила у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака.

(1) На основу расположиве документације, утврђено је да Српска напредна странка нема правилно успостављене евиденције о основним средствима, приходима, расходима и обавезама. Такође је утврђено да странка није успоставила евиденције о пословању нижих организационих дијелова странке.

- Ревизијом је утврђено да књижење пословних промјена није вршено на основу потпуне документације.

Српска напредна странка је у годишњем финансијском извјештају исказала приходе од чланарине у износу од 8.270,00 КМ. Увидом у аналитичке картице прихода, утврђено је да су приходи од чланарине евидентирани само на основу извода са трансакцијског рачуна јер странка не располаже документацијом (спецификације, уплатнице и др.) из које је могуће утврдити идентитет уплатиоца и износ уплаћене чланарине. СНС не посједује одлуку о висини чланарине.

(2) Ревизијом је утврђено да Српска напредна странка није у обрасцу 1-1 (територијална структура политичке странке) исказала ниже организационе дијелове, чиме су прекршене одредбе члана 11. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Према изјави овлаштеног лица за финансијске извјештаје која је дата током обављања ревизије, Српска напредна странка је закључно са 31.12.2010. године формирала 37 општинских одбора.

- (3) На основу документације која је достављена уз анонимну пријаву, утврђено је да Српска напредна странке није у својим пословним књигама исказала приходе од донација, није евидентирала промет путем благајне, нити обавезе по основу позајмице према физичком лицу.

- Увидом у уплатнице-налоге благајни, утврђено је да је СНС путем благајне примила донације у укупном износу од 9.811,10 КМ, што није евидентирано у благајни, нити пословним књигама странке.

- Такође је утврђено да је странка извршила набавку рачунарске опреме у износу од 847,83 КМ, по рачуну "EastCode" бр. 2011/09 од 02.12.2009. године. Према документацији, рачун је плаћен 16.02.2010. године, а средства за плаћање су обезбјеђена позајмицом од физичког лица⁵.

Увидом у биланс стања на дан 31.12.2009. године, те бруто биланс на дан 31.12.2010. године, утврђено је да Српска напредна странка у својим пословним књигама нема евидентирану ову опрему, односно нису евидентирани обавезе по основу позајмице од физичког лица, нити промет путем благајне у наведеном износу.

- (4) Српска напредна странка није доставила образац 3-б (прилози правних лица), чиме је прекршила одредбе члана 7. и члана 15. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Ревизијом је утврђено да је СНС примила прилоге два правна лица у укупном износу од 250,00 КМ, и то: прилог СЗР "Зидар" Лопаре у износу од 50,00 КМ и прилог "AI-SHOP Design" д.о.о. у износу од 200,00 КМ.

Странка није доставила образац 3-б, док је у обрасцу 3 (укупни приходи политичке странке) исказала прилоге правних лица у износу од 250,00 КМ.

- (5) Увидом у образац 3 (укупни приходи политичке странке), утврђено је да је СНС исказала добит од правних лица у власништву политичке странке у износу од 535,00 КМ.

Контролом извода са трансакцијског рачуна и увидом у аналитичке картице прихода, утврђено је да је Српска напредна странка примила прилоге физичких лица у појединачним износима од 20,00 КМ до 100,00 КМ, у укупном износу од 535,00 КМ.

На основу наведеног утврђено је да је странка прилоге физичких лица у износу од 535,00 КМ исказала као добит од правних лица у власништву политичке странке, чиме је прекршила одредбе члана 13. и 14. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

- (6) СНС није у обрасцу 3-а (прилози физичких лица) исказала јединствене матичне бројеве физичких лица, чиме је прекршила одредбе члана 14. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

---

⁵ Налог благајни бр. 05/2010 од 15.02.2010. године на износ од 890,00 КМ.

(7) Служба за ревизију је утврдила да Српска напредна странка није евидентирала све расходе и обавезе настале у 2010. години, тако да ни трошкови ни обавезе у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају не одговарају стварном стању.

- Према расположивој документацији, тј. уговорима о закупу пословних просторија за одборе СНС у Добоју, Брчком и Источном Сарајеву⁶, утврђено је да су трошкови закупнине за пословне просторије које су користили ови одбори у 2010. години износили 4.030,00 КМ. Обзиром да странка није исказала трошкове закупнине у обрасцима 4-1 (режијско-административни и остали трошкови), прекршене су одредбе члана 7. став (2)⁷ и члана 21. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.
- Увидом у аналитичку картицу закупнине, утврђено је да странка није исказала трошкове закупа велике сале у Требињу у износу од 200,00 КМ⁸.
- На основу документације која је достављена уз анонимну пријаву⁹, односно на основу Изјаве физичких лица, утврђено је да је у кабинету и секретаријату СНС, на стручно-административним пословима, у периоду од јануара до марта 2010. године било ангажовано 5 лица. Према изјави, накнаде за рад су износиле 9.150,00 КМ, од чега је 3.850,00 КМ исплаћено овим лицима, док 5.300,00 КМ чини обавезу странке. Увидом у бруто биланс за период 01.01.-31.12.2010. годину и годишњи финансијски извјештај, утврђено је да странка нема евидентиране трошкове личних примања, нити обавезе по истом основу.
- Увидом у бруто биланс и финансијски извјештај, утврђено је да је Српска напредна странка извршила исплате физичким лицима по рачунима за утрошено гориво у укупном износу од 1.197,44 КМ.
На основу пословне документације странке и копија рачуна на основу којих су вршене готовинске исплате са благајне, није могуће утврдити да је трошак настао у сврху обављања страначких послова. Служба за ревизију је утврдила да политичка странка није издавала налоге за службена путовања, нити да има било коју другу документацију на основу које би било могуће утврдити мјесто и сврху путовања. Такође, ревизијом није утврђено да странка посједује возила.
Имајући у виду да странка не посједује возила, односно да није издавала путне налоге, а да је вршила исплате физичким лицима по рачунима за гориво које са пореског аспекта имају карактер личних примања, Српска напредна странка је била обавезна извршити обрачун пореза на доходак и припадајуће доприносе на износ од 1.197,44 КМ.
Обзиром да, у складу са пореским прописима, странка није обрачунала и платила порез на доходак и припадајуће доприносе на исплаћена средства, у пословним књигама и финансијском извјештају трошкови и обавезе по овом основу нису исказани.

⁶ Уговори достављени из Анонимну пријаву, која је достављена дана 02.08.2010. године, број: 03-07-6-3347/10.

⁷ У складу са чланом 7. став (2) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, финансијски извјештај на нивоу странке подноси се на обрасцима 1, 1-1, 2, 2-1, 3, 3-ф, 4 и 5, а за организационе дијелове странке на обрасцима 3-а, 3-б, 3-ц, 3-е, 4-1 и 4-2, и то посебно за сваки организациони дио политичке странке.

⁸ Рачун Дома младих Требиње број: 55/10 од 30.04.2010. године.

⁹ Анонимна пријава достављена дана 02.08.2010. године, број: 03-07-6-3347/10.

(8) Српска напредна странка није попунила образац 5. (кредити, позајмице и обавезе) у складу са одредбама члана 23. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

СНС није исказала обавезе према добављачима у укупном износу од 4.016,00 КМ, колико је исказано у бруто билансу странке.

Такође је утврђено да странка није у својим пословним књигама исказала цјелокупне обавезе по основу трошкова телефонских услуга, тј. обавезе према Телекомуникацијама РС, АД Бањалука. Према подацима из пословних књига обавезе према “Телекомуникацијама РС“ АД Бањалука у износу од 1.257,83 КМ, док је на рачуну за децембар 2010. године да дуг по основу услуга мобилне телефоније износе 2.769,92 КМ.

Трошкови предизборне кампање

Српска напредна странка је поступила у складу са одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, односно у сврху изборне кампање је потрошила 59.940,70 КМ.

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ¹⁰ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Српска напредна странка је у сврху изборне кампање могла да потроши 715.309,20 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској напредној странци да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да поступа у складу са одредбама члана 6. и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака и то:*
  - *да у финансијском извјештају пријављује све прилоге правних и физичких лица изнад 100 КМ,*
  - *да води евиденције о својим приходима и расходима, и*
  - *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*
- *да у складу са законским прописима врши редован попис на дан 31.12. сваке године, и*
- *да устроји управљање готовином путем благајне и уведе обавезу вођења благајничких извјештаја на дневном нивоу уз обавезне прилоге (налог уплате и налог исплате; документа на основу којих се врше исплате путем благајне). Пословање благајне треба уредити тако да се разграниче дужности одобравања исплате, евидентирања и исплате готовине уз претходно дефинисање висине благајничког максимума.*

---

¹⁰ Члан 15.10 став (2) прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

Имајући у виду да је и у претходном извјештају о ревизији Служба за ревизију дала препоруке за отклањање утврђених неправилности, а да политичка странка није испоштовала дате препоруке, препоручујемо Српској напредној странци да у што краћем року:

- успостави адекватне рачуноводствене евиденције, као претпоставку за правилно финансијско извјештавање,*
- утврди стварно стање својих обавеза и проведе одговарајућа књижења у својим пословним књигама, и*
- изврши попис опреме и инвентара и изврши одговарајућа књижења у пословним књигама.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Српска напредна странка није доставила примједбе на Прелиминарни извјештај о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и постизборног финансијског извјештаја – Општи избори 2010.

Захваљујемо се овлаштенном лицу за финансијске извјештаје на доброј и коректној сарадњи током обављања ревизије финансијских извјештаја.

Хасида Гушић – шеф Службе за ревизију

Велиборка Кењић – ревизор

Анела Бурцовић-Капић – помоћник ревизора